

Az együttműködés legtagabb terének és legszigorúbb parancsának a számítógépesítés elősegítését kell tekinteni. Egy amerikai szakember szerint a könyvtárügyben nem képzelhető el jelentős előre lépés mindaddig, amíg a könyvtárak továbbra is csak individuális és izolált vállalkozásokra hajlandók. A számítógépesítés második feladata: a munkatársak felkészítése az új technikával való bánásra.

Ez a társulás is legelőször az együttműködés hagyományos, mondhatni: rituális formáival, a különböző bizottságok (pl. állománygyarapítási, gyűjtőkori, számítógépesítési, folyóirat-kezelési stb.) létrehozásával próbálkozott. Kiderült, hogy ezek a bizottságok általában csak elvi anyagok összehozására voltak képesek. Noha ez is „valami”, azonban jelenleg inkább konkrét projektek kidolgozására van szükség, ami ad hoc csapatok életre hívását teszi szükségessé, anélkül, hogy a hagyományos szakbizottságokat eleve fel kellene oszlatni.

Az újfajta együttműködés sikerének nem utolsó záloga, hogy a szakma gyakorlóinak fejében kialakulnak-e a kooperáció és a koordináció szakmai előfeltételei. Ezek az előfeltételek a már említett képzések-át képzések folyamatában jöhetnek létre. Ezen az úton igen fontos szerepet játszhat a könyvtári szaksajtó is, ha a „vak világba való írás” helyett meg tudja valósítani hasábjain a szakmai gondolatcsereit.

A konferencia végül megfogalmazta az együttműködés sikeréhez szükséges, korántsem mindig a könyvtárakon és azok munkáján múló tennivalókat is. Így:

- el kellene kezdeni azokat a konzultációkat, amelyek elvezetnének a felsőoktatási törvény könyvtári vonatkozásainak megváltoztatásához;
- kérni kell az 1994. évi folyóirat-rendelési keretek megnövelését;
- az állami szervek hívják életre munkabizottságokat a könyvtárügy felgyülemlett problémáinak megoldása érdekében;
- folyamatosan ki kell adni a társulás könyvtárainak a „tájékoztatás a tájékoztatásról” típusú publikációkat;
- közzé kellene tenni a fizetett szolgáltatások jegyzékét;
- a vonatkozó bértáblázatokban ki kellene alakítani a könyvtáros-informatikus státushelyet;
- az új technológiák és technikák elsajátítására képző helyeket kellene nyitni;
- szükség volna az ETO-táblázatok újbóli kiadására.

/DUDZIŃSKA, E.–WOJCIECHOWSKA, A.: Współpraca bibliotek sieci I. Centralnej Biblioteki Technicznej w nowych warunkach społeczno-ekonomicznych. = Przegląd Biblioteczny, 61. köt. 3–4. sz. 1993. p. 273–280.
DOMAŃSKI, E.: Sprawozdanie z konferencji bibliotekarzy sieci bibliotek współpracujących z I. Centralną Biblioteką Techniczną – Biblioteką Główną Politechniki Warszawskiej. = Przegląd Biblioteczny, 61. köt. 3–4. sz. 1993. p. 293–299./

(Futala Tibor)

Az Orosz Föderáció állami tudományos-műszaki információs rendszerének előkészítő munkálatairól

1992 decemberében fejezte be munkáját az a bizottság, amely hivatva volt a Szovjetunió állami tudományos-műszaki információs rendszerét, illetve annak az Orosz Föderáció hatáskörébe került szellemi-intézményi-műszaki infrastruktúráját „áttervezni-átstrukturálni” részint a föderáció, részint pedig a piacgazdaság szükségleteire.

A két kötetet (85 és 359 oldalt) kitevő munka a Tudományos és Műszaki Politikai Minisztériumban annak rendje-módja szerint megkezdte (feleltébb lassú) hivatalos „pályafutását”. Belőle a szakmai közvélemény számára három neves szakember – A. I. Černyj, R. S. Gil'revskij és L. S. Korotkevič – készített ugyan csak meglehetősen terjedelmes kivonatot, amely gyakorlatilag a *Naučno-tehnicskaâ informaciâ* első sorozatának 1993. évi harmadik számát teljesen lefoglalja.

E kivonat szerint a rendszerterv a következőket tartalmazza:

1. A feladat kitűzése
2. A tudományos-műszaki információs tevékenység helyzete a nagyvilágban
 - 2.1 Általános helyzetkép
 - 2.2 A tudományos-műszaki információs tevékenység forrásai
 - 2.3 A tudományos-műszaki információ felhasználói
 - 2.4 Információs szolgáltatások
 - 2.5 Információs rendszerek
 - 2.6 Az információs technológia fejlődése
3. A Szovjetunió állami tudományos-műszaki információs rendszere 1952 és 1991 között
 - 3.1 A rendszer építésének elvei
 - 3.2 A rendszer létrehozásának meghatározó szakaszai
 - 3.3 Eredmények és hiányosságok a rendszer kialakításában

4. Az Orosz Föderáció tudományos-műszaki információs rendszerének alapelvei
5. Az új rendszer szervezeti-funkcionális struktúrája
6. Az 1993 és 1994 közötti tennivalók
 - 6.1 Szervezeti döntések
 - 6.2 Jogszabályozás
 - 6.3 Szabványosítás
 - 6.4 Káderellátás
 - 6.5 Műszaki ellátás
 - 6.6 Irányítás
 - 6.7 Tudományos kutatómunka
 - 6.8 Nemzetközi együttműködés

Miközben a tervezet az „információ = áru” és a piacgazdaság körülményei közötti működés alapelveire épül, azt is hangsúlyozza, hogy vannak a tudományos-műszaki-információs munkának olyan intézményei és területei, ahol a fenti elvek nem alkalmazhatók

(nemzetvédelem, energetika, közegészségügy, az emberi környezet védelme, a meghatározó alapkutatások stb.).

Noha a szóban forgó dokumentum ismertetését illetően – területi okokból – kénytelenek voltunk a fentiekre korlátozódni, szeretnénk leszögezni: különösen a tervezet 2. és 3. fejezetét tartjuk olyan színvonalú összefoglalásnak, amelyre több hazai szakembernek, könyvtároshallgatónak lehet szüksége.

/ČERNÝ, A. I.–GILĀREVSKIJ, R. S.–KOROTKEVIČ, L. S.: Gosudarstvennaja sistema naučnoj i tehničkoj informacii Rossijskoj Federacii: projekt programy sosdaniia i razvitiia. = Naučno-tehničkoj informacii, ser. 1. 3. sz. 1993. p. 1–30./

(Futala Tibor)

Iparjogvédelmi Szakkönyvtár

1994. október 31-én újjáalakítva megnyílt az Országos Találmányi Hivatal Szabadalmi Információs Központjának szervezetében működő *Iparjogvédelmi Szakkönyvtár*, amely nyilvános könyvtárként – mint a nemzeti iparjogvédelmi hatóság országos feladatköri szakkönyvtára – kiemelten gyűjti, differenciáltan dolgozza fel, és széles körben terjeszti az iparjogvédelmi szakirodalmat, emellett biztosítja az intézmény munkatársainak tevékenységéhez szükséges szakmai irodalmat, segédleteket. Ennek megfelelően gyűjtőkörébe tartozik a *szellemi tulajdon oltalmára vonatkozó szakirodalom* egésze, a természet- és alkalmazott tudományok alapvető kézikönyvei, monográfiái, jogi és közgazdasági szakkönyvek.

A könyvtár speciális szempontok szerint feldolgozott *iparjogvédelmi, technikátörténeti és kézikönyvtári különgyűjteménnyel* és *iparjogvédelmi törvénygyűjteménnyel* rendelkezik, hagyományos és elektronikus hordozón.

A szakkönyvtárat a nyitvatartási időben *helyben használat és kölcsönzés* formájában vehetik igénybe a külső olvasók és a hivatali munkatársak.

A tájékoztató szolgálat munkáját az *iparjogvédelmi szakkönyvtár*, a könyvtárolományt és külföldi periodikákat *regisztráló adatbázisok*, jogszabályi CD-adatbázisok segítik.

A Szabadalmi Közlöny és Védjegyértékesítő mellékleteként kéthavonta megjelenő *Iparjogvédelmi Szemlében* a könyvtár közzéteszi a feldolgozott iparjogvédelmi szakkönyvek *kurrens szakrendi bibliográfiáját*.

A könyvtár olvasótermében rendelkezésre bocsátja, és érdeklődésre postán terjeszti periodikus kiadványait, szakkönyvtárait.

Másolatszolgáltatás keretében másolatot készít az állományában lévő dokumentumokról a helyszínen, illetve levélben, faxon vagy telefonon történő megrendelésre.

A szakkönyvtár az Országos Találmányi Hivatal Budapest V., Garibaldi u. 2. szám alatti épületének I. emeletén, a 114. szobában található. Telefon: 112-4400/244, 245 mellék. Fax: 111-3038. Levélcím: 1370 Bp. Pf. 552.

Nyitva tartás külső felhasználóknak:
hétfő, szerda, péntek 9–13-ig,
csütörtök 12–16-ig.

Beiratkozási díj: 100 Ft/év. Diákoknak, nyugdíjasoknak: 50 Ft/év.

Kölcsönzésre nem jogosító napi olvasójegy ingyenesen váltható.